Aº. 1821. Nº. 157

'sGRAVENHAAGSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 31 DECEMBER.

UID-HOLLAN

(Met primo Januarij aanstaande, wordt het Bureau der 's Gravenhaagsche Courant verplaatst in de Nobelstraat, wijk E, nº. 54.)

OOST-INDIE.

Batavia, *den 4 Augustus.* Zie hier het vervolg en slot van het stuk, getiteld PALEMBANG, van 1811 tot 1821, (*geplaatst in ons vorig nommer*).

Na eenige onderhandelingen, werd de Sultan overtuigd van de noodzakelijkheid eener verandering in het bestuur, en uit deze overtuiging, gevoegd bij het bewustzijn, dat hij het nederlandsch gouvernement had beleedigd, en daarvoor aan hetzelve genoegdoening verschuldigd was, werd een contract geboten, hetwelk op den 23 Junij 1818 gesloten werd, hoofdzakelijk inhoudende den afstand van alle regten van oppermagt, over de buiten en bovenlandsche provincien van het palembangsche Rijk aan het nederlandsch gouvernement, de bepaling der streken, waarover Sultan *Nayam Oedien* het gezag zoude blijven voeren, en eindelijk de aanwijzing van eenige districten, om te dienen tot onderhoud van den Ex-Sultan *Bodar Oedien*, die nu den titel bekwam van *Ouden Sultan*, in onderscheiding van zijnen broeder *Nayam Oedien*, die, bij het contract, met den titel van *jongen Sultan*, werd bestempeld.

In de provincien, aan het nederlandsch gouvernement afgestaan, waren voorbedachtelijk begrepen de aan Benkoelen en de Lampoogs grenzende districten, ten einde te beter tegen slaven-handel en menschen-roof te kunnen waken.

Weinige dagen na het sluiten van deze overeenkomst, kwam uit de binnenlanden (c) naar Palembang afzakken een gewapend gezantschap van den britschen-luitenant gouverneur van Benkoelen, waarschijnlijk bestemd om bij den jongen Sultan het vertrouwen op *vreemde* hulp op te wekken, en hem daardoor ongenegen te maken om toe te geven aan den indruk, dien het aanwezen van den nederlandschen commissaris en het gevoel van eigen schuld, bij hem moesten teweeg brengen, een indruk waaruit wel niets anders te voorzien was, dan een nader verdrag, waarbij de invloed van het nederlandsch gouvernement in de Palembangsche zaken, op een vaster voet zoude worden geregeld. Hoe dit ook zij, dit gezantschap kwam te laat om de oogmerken van deszelfs zending geheel en al te bereiken; zich bevindende op nederlandsch grondgebied, en deszelfs verblijf daar ter plaatse niets dan beroerten en onlusten ten gevolge kunnende hebben, moest hetzelve zich eene spoedige ontruiming van Palembang laten welgevallen, in weerwil van een zoogenaamd contract, op den 4 Junij 1818 gedagteekend, dat nimmer door het gezantschap aan den nederlandschen commissaris is vertoond, doch welks nulliteit buitendien bewezen is, niet alleen door het vroeger, op den 23 Junij te voren, aangegane contract met den nederlandschen commissaris, maar ook door de onbevoegdheid van den zendeling van Benkoelen, om met eenen vorst, die, onafhankelijk van dat contract, reeds van ouds onderhoorig aan het gouvernement van Java was, een verbond te sluiten.

Met het vertrek van de engelsche gewapende magt, waren echter de indrukken niet geweken, welke dezelve had te weeg gebragt.

De jonge Sultan, die de zwakheid had gehad, hun toe te laten, zich in zijn paleis neder te slaan, was diep ter neder gedrukt, door het gevoel van zich, door zijne handelingen, op nieuw in de oogen van het Nederlandsch gouvernement te hebben schuldig gemaakt. Dit gevoel bragt bij alle personen van zijnen aanhang eenen angst te weeg, welke voor de rust van Palembang schadelijk zoude hebben kunnen worden, te meer daar men niet ophield, met van den kant van Benkoelen pogingen te doen, om zoo wel in de bovenlanden, als op de hoofdplaats, gemeenschap te onderhouden.

Het was daarom noodig dat dit, door eene onvermoeide waakzaamheid, werd voorgekomen, en deze overtuiging werd nog sterker gevoeld, doordien de listige *Badar Oedien*, nu reeds bedacht op eene vergrooting van eigen magt, het schadelijke der handelingen van zijnen broeder, door allerlei geruchten behendiglijk verspreid, in een nog ongunstiger licht deed voorkomen.

Dan, dit alles zoude waarschijnlijk geene verandering in het lot van den jongen Sultan hebben te weeg gebragt, zoo de luitenant-gouverneur van Benkoelen niet, door het zenden van eenen tweeden zoogenaamden commissaris en van een sterk militair detachement, de noodzakelijkheid had doen inzien, om dien zwakken Vorst voor eenigen tijd te verwijderen, en om alzoo een einde te maken aan kuiperijen, waarvan hij, zoo geen deelgenoot, dan ten minste het doel was.

Als een gevolg van dezen staat van zaken, deed de Nederlandsche commissaris den jongen Sultan met zijne zonen en meest vertrouwde vrienden, den 30 November 1818, naar Java vertrekken.

De Vorst ontscheepte na eene korte reis te Batavia, en werd van daar gevoerd naar Tjanjor, welke plaats tot zijn verblijf werd uitgekozen, zoo wel uit aanmerking van deszelfs bij uitstek gezonden dampkring, als om dat deszelfs centrale ligging de noodzakelijkheid van een naauw toezigt, hetwelk voor den Sultan onaangenaam zou zijn geweest, deed vervallen.

Terwijl het gouvernement te Batavia zich onledig hield met het onderzoeken of, en zoo ja, op welken voet, aan den jongen Sultan het terug keeren naar Palembang zoude kunnen worden toegestaan, was de Nederlandsche commissaris, met een detachement, naar de binnenlanden van dat Rijk vertrokken, ten einde den voornaamsten hinderpaal tegen die herstelling, namelijk de onwettige incursien van de militaire magt van Benkoelen, tegen te gaan en uit den weg te ruimen.

Dit gelukte hem in zoo verre, dat het Engelsche detachement terug trok, en zich, na eenige onderhandelingen, verbond om eene, door hetzelve gekozene, positie, op de Palembangsche grenzen, niet te overschrijden en geene nieuwe invallen te doen.

De orde van dit verhaal vordert nu, dat wij voor een oogenblik terug keeren tot het gedrag van den ouden Sultan, sedert de maand Julij 1818, toen de contracten werden gesloten, die 's Gouvernements regten van oppermagt over het Palembangsche Rijk nader hadden bepaald en verzekerd.

Naauwelijks was de oude Sultan getreden in het genot der voordeelen, hem bij die nieuwe schikkingen toegevloeid, of hij vormde den aanslag om zijn gezag nog verder te verheffen, ten koste van zijnen broeder en van datzelfde gouvernement, dat, zonder gebruik te maken van de gelegenheid, die hetzelve had gehad, om aan zijnen persoon den moord van 1811 te wreken, liever verkozen had, deszelfs herstelling in Indie te kenmerken, door daden van zachtmoedigheid en clementie.

Wij hebben reeds gezien, dat hij al spoedig trachtte het gedrag van zijnen broeder, den jongen Sultan, in een zeer ongunstig daglicht te doen voorkomen, waarschijnlijk met het oogmerk, om deszelfs geheele verwijdering van het gezag te bewerken, en door dien weg het evenwigt te verbreken, welks behoud de uitvoering zijner plans zeer moeijelijk zoude hebben gemaakt. Het toeval, en de incursien van den kant van Benkoelen, begunstigden zijne oogmerken; daardoor werd aan den eenen kant de opzending van den jongen Sultan naar Java, en aan den anderen kant het vertrek van den nederlandschen commissaris naar de binnenlanden van het rijk veroorzaakt, zoo dat zijn verraad zich thans met meer gemak kon ontwikkelen. Het viel hem ook niet moeijelijk, vele opperhoofden des lands in zijn belang te krijgen, door hen in de invoering van een regtvaardig en verlicht stelsel van bestuur, te doen vooruitzien de beperking van hun onbepaald en veelal schandelijk misbruikt gezag, en het einde van die willekeurige en drukkende heffingen, welke tot dus verre hadden gestrekt, om de hoofden ten koste van het volk te verrijken.

Toen de commissaris in de maand Mei 1819 weder naar de stad Palembang afzakte, na een verblijf van vier maanden in de binnenlandsche provincien, waren de ontwerpen des Sultans tot rijpheid gekomen; waartoe ook niet weinig had bijgedragen de aanzienlijke schat aan geld en kostbaarheden, die hij door de edelmoedigheid van het nederlandsch gouvernement had behouden, als hebbende men daar op hoegenaamd geene vorderingen gedaan, dan alleen tot het geringe bedragen, hetwelk werd geoordeeld te zullen vereischt worden, tot herstelling der publieke gebouwen, welke in 1811, op des Sultans eigen last, waren vernield geworden. Dit wordt hier uitdrukkelijk aangehaald, om dat verachtelijke lasteraars in der tijd hebben verspreid, dat eene toeëigening van des Sultans schatten, onder de maatregelen van het nederlandsch gouvernement had behoord.

Op den 12 Junij 1819, deed de Sultan op het onverwachtst eenen aanval op het garnizoen van Palembang, dat, met de zieke manschap, slechts uit circa 500 man bestond, en door geene verdedigingswerken gedekt was; doch in weerwil van de groote meerderheid der aanvallers, moesten dezelve met groot verlies terug trekken. Toen plaatsten Zr. Ms. korvetten *Eendragt* en *Ajax*, gecommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *Tako Bakker*, en den luitenant der eerste klasse *J. van Ginkel*, zich voor het versterkt paleis des Sultans en begonnen hetzelve te beschieten; doch men ontwaarde al spoedig, dat het geschut der korvetten, hetwelk slechts uit karonades bestond, geene groote schade toebragt aan de wallen van het paleis, welke van steen opgetrokken, dertig voeten hoog en van eene evenredige dikte zijn.

Na lang doch vruchteloos te hebben beproefd om bres te schieten, liep eindelijk de ammunitie der korvetten ten einde; men trachtte toen de poorten van het paleis door menschen handen open te rammen;

(Het vervolg op den kant van deze bladz.)

en op deze wijze zich den toegang tot hetzelve te verschaffen; doch de kleine maar dappere hoop, die dit bevel, onder de aanvoering van den majoor *Tierlam*, en den kapitein *van der Wyck*, moest ten uitvoer brengen, spande te vergeefs alle krachten daartoe in, en moest eindelijk terug trekken.

Middelerwijl had zich eene zeer talrijke gewapende menigte van alle kanten bij een getrokken; de onzen, gering in getal, door geene militaire werken gedekt, en ontbloot van ammunitie, besloten daarom zich naar het eiland Banka te begeven, en aldaar de versterkingen af te wachten, die de commissaris in persoon van Java ging vragen. Den 19 Junij 1819 verliet de Nederlandsche bezetting Palembang.

Bij de komst van den commissaris op Java, gevoelde men te zeer het belang van spoedige operatien, om niet dadelijk maatregelen te nemen, om het verlorene te herwinnen; het gevolg daarvan was, dat reeds op den 22 Augustus 1819 een aantal gewapende en transportschepen, onder de bevelen van den Schout-bij-Nacht *Wolterbeek*, de Lingasche reede verlieten en weinig dagen daarna te Muntok, op het eiland Banka, ankerden.

Had nu het eskader dadelijk de Palembangsche rivier kunnen binnen zeilen, van welker monding de stad Palembang nog ongeveer 70 engelsche mijlen verwijderd is, zoo lijdt het geen twijfel, of men zou des Sultans middelen van tegenweer hebben gevonden in dien onvolmaakten staat, die het welgelukken der expeditie moest verzekeren. Dan, gebrek aan genoegzame diepte op de banken, die den mond der rivier sluiten, en meer andere redenen van oponthoud, waren oorzaak, dat de expeditie niet voor den 21 October 1819 was genaderd tot nabij de plaats, die door den Sultan tot zijn voornaam punt van verdediging was gekozen.

De Sultan had zich den tijd, die hem gelaten was, meesterlijk ten nutte gemaakt. Een aantal nieuw opgeworpene batterijen, van zwaar geschut voorzien, rigtten een moorddadig kruisvuur op de bevaarbare kil van den stroom; en deze was van oever tot oever met paalwerk bedekt, dat den doortogt aan de groote schepen belettede; ontelbare branders bragten elk oogenblik de schepen in gevaar; met een woord, de verdedigings-middelen van den Sultan vereischten meerdere middelen van aanval, dan zich bevonden bij eene expeditie, in zulk eenen korten tijd uitgerust.

Eene poging, op den 21 October 1819 gedaan, om de positie van Gombora te forceren, had den gewenschten uitslag niet; en, daar intusschen het regensaizoen met kracht was ingevallen en eenen zeer nadeeligen invloed had op de gezondheid der soldaten en matrozen, besloot de schout-bij-nacht *Wolterbeek*, om de troepen terug te zenden naar Java, en de oorlogsschepen te doen afzakken tot aan de monding der rivier, om dezelve te blokkeren.

Gedurende het jaar 1820 werd de blokkade der Palembangsche rivieren voortgezet; doch de dadelijke operatien werden niet hervat; het weder was daartoe ook zeer ongunstig, door de aanhoudende en hevige regens die, in den ganschen loop van dat jaar, eene zoo zeldzame als schadelijke inbreuk maakten op de gewone verdeeling der saizoenen in Indie.

In den beginne van het nu loopende jaar, werd echter besloten, de herstelling van het nederlandsche gezag te Palembang niet langer uit te stellen.

In het begin der maand Mei vertrok de daartoe bestemde magt van Batavia, onder de bevelen van den generaal-majoor *de Kock*. Den 17 en 18 van die maand passeerden Zr. Ms. fregat *van der Werff*, aan welks boord zich de generaal *de Kock* bevond, het geraseerde linieschip *Nassau* en eene menigte andere schepen en vaartuigen tot de expeditie behoorende, de banken van de rivier Soensang; en, na eenen moeijelijken optogt in de altoos kronkelende en soms zeer smalle armen der rivier, welker wateren, met eenen zeer snellen stroom, zeewaarts vloeijen, ankerde de vloot, op den 10 Junij, in het gezigt der versterkte positie van *Machmoed Badar Oedien*, die, behalve eenige uitbreidingen en verbeteringen, nog dezelfde was als in het jaar 1819.

Den 20 Junij werden die sterkten met hevigheid aangevallen, zonder dat zulks het gewenschte gevolg

(Het vervolg op de tweede bladz.)

(c) Door middel van de rivieren, die dit gedeelte van Sumatra doorsnijden, bestaat er eene vrij gemakkelijke binnenlandsche gemeenschap tusschen Palembang en het engelsche grondgebied van Benkoelen.

[illegible] echter eenige schepen, door het verlies hunner ankertouwen, uit hunne positien dreven, en dezelven, door den fellen stroom, niet konden hervatten. Den 24 daaraanvolgende echter werd de positie door de nederlandsche magt geforceerd, hetwelk ten gevolg had dat, twee dagen later, en naar mate men zich door de afpalingen der rivier eenen doortogt kon banen, al de oorlogsschepen ten anker kwamen voor het versterkte paleis der Palembangsche Vorsten.

Dit aloude verblijf zijner voorvaderen was nu *Machmoed Badar Oediens* laatste hoop; de dikke muren of wallen, die hetzelve omringen, met een zeventigtal stukken zwaar geschut beplant, hadden hem waarschijnlijk eene groote mate van vertrouwen op zijne nog overblijvende hulpmiddelen ingeboezemd, en hem tot het besluit gebragt om hier nog eene kans te wagen, tot behoud van zijn onwettig gezag; doch toen de nederlandsche oorlogsschepen zich voor zijne oogen schaarden in de hun voor den aanval aangewezene positien, en toen hij, op eenen verderen afstand, de toebereidselen zag tot eene ontscheping der landtroepen, besloot hij den weg der onderhandelingen in te slaan.

De generaal-majoor *de Kock* had echter stelligen last om, bij eene overgave van *Machmoed Badar Oedins* persoon, hem geene andere toezegging, dan dat zijn leven gespaard zou worden, te geven.

Geene onderhandelingen konden derhalve worden geopend, en de Sultan zag zich eindelijk verpligt tot eene onvoorwaardelijke overgave, als het eenige middel om eene laatste, maar voor hem nuttelooze, bloedstorting te voorkomen.

Op den 3 Julij begat hij zich, met de zijnen, naar boord van Zr. Ms. fregat *de Dageraad*, bestemd om hem naar Java over te voeren, na dat, op den eersten te voren, de Kraton voor de nederlandsche troepen was geopend geworden.

Op dienzelfden dag aanvaardde de, door het nederlandsche gouvernement benoemde, Sultan die hooge waardigheid. Deze Vorst is de oudste zoon van den in 1818 naar Java opgezondenen Sultan *Achmat Nayam Oedien* (ook bekend onder den titel van *jongen Sultan*) en heeft bij zijne verheffing den naam van zijnen vader aangenomen, die daarentegen, onder den titel van *Soesoehoenan Ratoe Hoessin Dlia Oedien*, zijne verdere dagen zal wijden aan een afgezonderd leven, (*d*) onder het genot der inkomsten van eenige districten, die hem, op zijn eigen verzoek, tot apanage zijn toegewezen. Tot beter verstand van deze schikkingen en van den voet, waarop het toekomstig bestuur van Palembang, thans in den volsten zin een Nederlandsch wingewest, zal worden geregeld, zullen wij nog de volgende bijzonderheden daaromtrent mededeelen.

Toen de eerste expeditie in het jaar 1819 tegen Palembang werd ondernomen, was de tijd te kort om vooraf te beslissen over die punten, van welke moesten afhangen de inrigtingen, welke men voor den vervolge aan dat land zou willen geven; die punten vorderden ook eene bedaarde overweging, want het kwam hier op niets minder aan, dan de bepaling, of men de gecedeerde provincien zoude brengen onder eene onmiddellijke europesche administratie, dan wel of het gouvernement deszelfs verkregene regten van souvereiniteit slechts zou doen strekken om aan het inlandsche bestuur die leiding te geven, welke vereischt zoude worden, om de bestaande drukkingen en misbruiken te doen ophouden, en om vooral een einde te maken aan die menschenrooverijen, waarover en de voormalige engelsche resident van Benkoelen, de heer *Siddons*, en de Lampongsche hoofden bij het nederlandsche gouvernement hadden geklaagd.

De ondervinding van den nederlandschen commissaris, die, van de maand Julij 1818 tot die van Mei 1819, van tijd tot tijd eenig verblijf in de binnenlandsche provincien van Palembang had gemaakt, deed het gouvernement, na rijp beraad, overhellen tot het laatste van de twee middelen: want, hoezeer de waarheid niet konde ontkend worden, dat de onmiddellijke invloed van eene europesche administratie van krachtdadiger en spoediger uitwerking op den staat des lands moest zijn, zoo behield toch het gevoelen de overhand, dat eene bevolking, zoo ruw en onbeschaafd, en bij welke vlijt, nijverheid en kennis van hare ware belangen, door eene lange reeks van kwellingen, zoo geheel zijn onderdrukt, als bij de bewoners der Palembangsche binnenlanden, dat zulk eene bevolking, zeggen wij, doelmatigst tot eene betere bestemming kan worden opgeleid, onder hare eigene vormen van bestuur, gewijzigd door den *middellijken*, maar zekeren invloed van eene europesche oppermagt.

Deze gewigtige beslissing eenmaal genomen zijnde, moest dezelve noodwendig gevolgd worden van eene tweede niet min belangrijke, namelijk aan welk lid van het vorstelijk huis van Palembang de administratie van het land zoude worden opgedragen.

De Sultan *Machmoed Badar Oedien* kon daartoe niet in aanmerking komen: want, behalve zijn gedrag in de jaren 1811, 1818 en 1819, had hij een openbaar bewijs van vijandige gezindheid gegeven door, gedurende het vrij aanzienlijk tijdverloop tusschen de eerste en tweede expeditie, geene eenige poging te doen om, door onderwerping en berouw, de straf te weren, die hem boven het hoofd hing.

Zijne zonen waren te zeer gewikkeld in de handelingen van hunnen vader, dan dat een hunner het voorwerp zou hebben kunnen worden van 's gouvernements keus.

De Sultan *Achmat Nayam Oedien*, hoezeer veel minder misdadig jegens het nederlandsch gouvernement, had echter bewijzen van verregaande zwakheid gegeven: aan hem kon dan niet gevoegelijk de dadelijke beheering van het land en de invoering van eene verbeterde orde van zaken worden toebetrouwd; doch er bestond geene reden om daartoe niet zijnen oudsten zoon te bezigen, die, geen deel had genomen aan de vroegere gebeurtenissen, en die buitendien werd aanbevolen door zijne algemeen geroemde zachtmoedigheid en door de aanspraak, die hij ontleende van zijn regt van eerstgeboorte. *Nayam Oedien* had daar te boven zoo herhaaldelijk betuigingen afgelegd van berouw over zijne verkeerde handelingen, dat het gouvernement vermeende, in de gegevene omstandigheden, het oog te moeten vestigen op zijnen stam.

Het gevolg van dit alles was, dat Sultan *Nayam Oedien*, op den 28 April ll., in eene te Buitenzorg belegde vergadering der hooge regering verschenen zijnde, vergiffenis verzocht en verkreeg, wegens de redenen van beleediging, die hij aan het nederlandsch gouvernement had gegeven, en dat op dienzelfden dag werd gesloten, en door hem en zijnen zoon plegtiglijk beëedigd, eene akte van vriendschap en overeenkomst, houdende in substantie:

a. Dat zijn stam door 's gouvernements wapenen zoude worden hersteld en beschermd op den troon van Palembang, als een leen van het nederlandsch gouvernement.

b. Dat hij zelf echter niet zoude regeren, maar onder den titel van *Soesoehoenan*, zich zoude overgeven aan eene stille afzondering.

c. Dat het bestuur zoude worden opgedragen aan zijnen oudsten zoon.

d. Dat het gouvernement de inkomende- en uitgaande regten, de pachten en eenige andere belastingen voor eigen rekening zoude percipieren, tot goedmaking der kosten van het etablissement.

e. Dat daarentegen al de inkomsten, getrokken wordende uit de voortbrengselen van den grond, zouden zijn voor den Sultan.

f. Dat de hoegrootheid der belastingen, door den Sultan te heffen, nader met overeenstemming van het gouvernement zoude worden geregeld; zoodanig, dat die belastingen voor de lands-opgezetenen niet drukkend zouden zijn, en zouden vergezeld gaan van eene vrije beschikking over de vruchten van hunnen arbeid, eene doelmatige bescherming tegen alle wilkeurigheden en de oprigting van vrije marktplaatsen voor het gemak van den binnenlandschen handel.

g. Dat, ter betere verzekering van eene spoedige en goede regtsoefening, het gouvernement, door middel van deszelfs resident, kennis zoude nemen van de handelingen van het te Palembang bestaande geregtshof.

h. En eindelijk, dat de slavenhandel en het rooven van menschen, bijzonder in de streken onder *Benkoelen* behoorende, streng zoude worden tegengegaan.

Dit contract, waardoor aan de Vorsten van Palembang een goed bestaan en aan de inlandsche bevolking billijke regten worden toegekend, en waarbij voor de handhaving dier regten, door den middellijken invloed van het Nederlandsche gouvernement is gezorgd, heeft op den eersten Julij jl., bij de aanvaarding van het bestuur van den nieuwen Sultan begonnen te werken. Zoo hetzelve aan de weldadige inzigten van het Nederlandsche gouvernement beantwoordt, zullen de uitgebreide woestenijen van het Palembangsche rijk langzamerhand in vruchtbare velden, deszelfs behoeftige en verspreide bevolking in gelukkige landbouwers, en deszelfs schoone, maar schaars bezochte stroomen in de verzamelplaatsen van eenen bloeijenden handel veranderen; dit alles kan echter slechts het gewrocht zijn van een langdurig genot van vrijheid en bescherming, en staat dus bij verre nog niet op den voorgrond van het tafereel. Dat geene nieuwe beroeringen dan den voortgang komen stuiten der beschaving, aan welke nu eene vrije baan is geopend, is de hartelijke wensch, waarmede wij dit overzigt van Palembang, gedurende de tien laatste jaren, besluiten.

---

[d] Deze omstandigheid levert niets nieuws op in de Palembangsche geschiedenis, daar het in dat Rijk een aloud gebruik is dat, wanneer de regerende Vorst, door hooge jaren of andere redenen, genoopt wordt om aan zijnen presumtieven opvolger deel aan de regering te geven, hij zelf den titel van *Soesoehoenan* aanneemt en dien van Sultan schenkt aan den Kroonprins.

S P A N J E.

KADIX, *den* 11 *December*. (*Particuliere correspondentie*). Wij genieten hier bij voortduring de volmaaktste rust; onze stad is het punt, op hetwelke alle de constitutionelen van Spanje het oog vestigen. Onze overheden ontvangen ieder oogenblik adressen uit verschillende gedeelten van het Rijk, om hun geluk te wenschen met hunne vertoogen van den 29 October ll.; onder dezelve telt men de adressen van de constitutionele municipaliteit, de nationale militie en de ingezetenen van de stad Reus in Katalonie. Het vaderlandsche genootschap der *Deugdzamen zonder hembden* te Karthagena heeft aan onzen politieken chef de verzekering gegeven, dat die provincie, alsmede die van Valencia en Murcia bereid zijn om zich, ter handhaving van de constitutie, met elkander te vereenigen. „Wij kunnen u geenen bijstand in geld aanbieden" zeggen die burgers: „maar wel dappere manschappen, die van de constitutie doordrongen zijn. Dat wij dus ons plan beramen, ons steeds meer en meer aan elkander sluiten, en allen liever sterven dan slaven te worden.

MADRID, *den* 17 *December*. (*Particuliere correspondentie*). Ons ministerie is nog altoos hetzelfde; Andalusie en Gallicie zijn rustig; de gisting, welke in die provincien geheerscht heeft, doet zich thans in Arragon en Navarra bespeuren. Te Caspe, Callatayud, Huesca en Alcaniz, heeft men den steen der constitutie omverre gehaald, onder de kreet van: *Leve de constitutie, maar de dood aan de republikeinen*; men heeft de vrijwillige nationale militie ontwapend; eenige burgers die, door zich voor dezelve te

(*Het vervolg op den kant van deze blad.*)

laten inschrijven, een bewijs van hunne liefde voor het vaderland en voor de goede orde hadden gegeven, in de gevangenis geworpen, of verbannen; het is ligtelijk te vermoeden dat er raddraaijers in het spel zijn, en de berigten, welke bij het gouvernement zijn ingekomen, noemen de geestelijken als hoofden der oproerigen. Zij weten zelve niet wat zij willen, doch inmiddels zetten zij de gemoederen om, en beschikken, naar goeddunken, over de lieden, op welken zij hunnen invloed kunnen uitoefenen. Men kent de hand die hen bestuurt; doch wat moet er van dat alles worden? Het antwoord is gemakkelijk: de vaderlandsche grond zal met het bloed van zijne kinderen doorweekt worden, en de vreemdeling alleen zal op onze puinhoopen zuchten.

De raadplegingen der cortes bepalen zich nog steeds tot de gebeurtenissen van Andalusie; doch dit belet niet, dat er onophoudelijk vertoogen van de overige steden des rijks tegen het ministerie inkomen.

De tijdingen, welke heden, met een buitengewonen Corunna zijn aangebragt, melden, dat de generaal *Mina*, in overeenstemming met de chefs der regementen, die onder zijne bevelen stonden, het militair commandement over de provincie Galicie aan den veldmaarschalk *Ramon Lopez*, inspecteur van het korps der genie, had overgegeven, in afwachting van de aankomst van den generaal *De Latré*. Dit voorval baart eene groote teleurstelling voor de heethoofden, die reeds overal, ja zelfs buitenslands, verspreid hadden, dat *Mina* eene republiek wilde vestigen, door middel van 30,000 bajonetten, op welken hij kon staat maken.

Alle de regementen der cavalerie hebben een doorslaand bewijs van hunne echt vaderlandsche gevoelens gegeven, door, ten behoeve der schatkist, afstand te doen van de soldijen, welke hun voor 1815 verschuldigd waren. De infanterie en de overige korpsen van het leger zullen dit edel voorbeeld ongetwijfeld volgen.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, *den* 19 *December*. Particuliere berigten uit Konstantinopel, van den 26 November, behelzen het volgende: „Wij bevinden ons in eenen kritiken toestand. Alle onderhandelingen der gezanten van Oostenrijk en Engeland, opzigtens het russische ultimatum, hebben tot heden bij den Divan geene gunstige gevolgen gehad, daar de Porte, uit hoofde van den opgewonden toestand der Muzelmannen, het niet wagen durft, de billijke bedingen van Rusland aan te nemen. De hoop van het behoud des vredes met Rusland wijkt daarom steeds meer en meer, en velen beweren, dat de oorlog onvermijdelijk is. — De toestand der hoofdstad is treurig; in weerwil der bevelen van de Porte, ter handhaving der orde, worden tegen de Grieken erge gruwelen gepleegd. De bazar is gesloten, en alle handel heeft weder geheel opgehouden. Op de straten is geen Christen meer zijns levens zeker, en elk houdt zich weder binnen zijn huis opgesloten, even als bij het uitbreken der onlusten.

NEURENBURG, *den* 22 *December*. Onze Courant deelt den onderstaanden brief mede, gedagteekend Pera den 10 November:

„Een ieder, die in vroegere tijden een meer of min langdurig verblijf aan de oevers van den Bosphorus heeft gehouden, of al wie Konstantinopel slechts uit reisbeschrijvingen kent, zal zich herinneren, dat het in die hoofdstad verboden was wapenen te dragen, en dat de Turken, die elders, in hoedanigheid van heerschende natie, er fier op waren dat zij dat regt hadden, hetzelve echter hier niet mogten uitoefenen. Met uitzondering van de soldaten der garde, en van de patrouilles, welke, ter handhaving der goede orde, en policie, dagelijks op zekere uren, de straten doorkruisten, ontmoette men dan ook bijna geenen enkelen gewapenden Turk, zoodat de vreemdelingen overal zonder eenig gevaar konden verschijnen. In dit opzigt levert Konstantinopel thans een hemelsbreed verschil op met vorige tijden. De straten der stad en der voorsteden, die van Pera, Galata en Topana daaronder begrepen, wemelen thans van gewapende lieden, en overal treft men Turken aan, die ten minste twee pistolen en eenen dolk in hunnen gordel dragen. Indien men in aanmerking neemt, hoe opvliegend de

(*Het vervolg op de derde bladz.*)

[illegible] zer dagen heeft [illegible] vraagd.

Vervolgens heeft de heer *Constant* zijne voordragt op eene gematigde wijze ontwikkeld. De pligt van de ministers bestond, naar zijn oordeel, in het opmaken van het budget en in het verdedigen van de schikkingen, bij hetzelve voorgesteld; en van de

---

als [illegible] woord voeren, zoodanig zelfs, dat als zij niet tevens leden waren, zij er niet zouden mogen verschijnen; omdat in Frankrijk de ministers uitsluitend, in naam van de Kroon, voorstellen doen en telkens naar goedvinden het woord voeren; en eindelijk omdat men in Engeland verstandig genoeg is, om altijd opposanten mede tot de commissien te

---

[illegible] de meerderheid der kamer, tot groote verbazing [illegible] liberalen, besloot het voorstel in geene de minste aanmerking te nemen.

N E D E R L A N D E N.

AMSTERDAM, *den* 24 *December*. (*Extract uit een brief, uit het district Nickerie, in de kolonie Suriname,*

---

aan [illegible]

„Het is een geluk voor dit district, dat het complot heeft kunnen voorgekomen worden: want anders zoude hetzelve nu niets dan een tooneel van moord en brand aan het oog opgeleverd hebben.

Turken zijn, hoe ligtelijk zij boos worden en tot buitensporigheden overslaan, hoe weinig zij het leven der menschen tellen, en hoe veel verachting de Muzelmannen zonder opvoeding den Christenen toedragen, welken zij, in hunne dweepzucht, om het leven brengen, zonder daarover de minste wroeging te gevoelen, alsdan kan men zich een denkbeeld vormen van de gevaren, aan welken zelfs de Franken, die te Pera wonen, ieder oogenblik bloot staan. Het is waar, dat men tot hiertoe elke daad van geweld, welke afzonderlijk aan de Franken gepleegd is, gestrengelijk heeft gestraft, zoo dikwerf men de daders heeft kunnen opsporen, (hetwelk niet altijd mogelijk is geweest), en men zijne klagten bij de bevoegde overheid heeft kunnen inbrengen. Om deze gevaren te ontwijken, gaat men ook zoo zeldzaam uit als mogelijk is, en een ieder die geene dringende zaken buiten's huis te verrigten heeft, blijft binnen zijne woning. Gisteren, den dag der executie van de Grieken, die uit Wallachye zijn herwaarts gebragt, durfde niemand uitgaan. Dit bloedig schouwspel was eene aangename vertooning voor de dweepzieke Turken, die bij deze gelegenheid gaarne nog aan een aantal andere Christenen het hoofd zouden hebben willen afhouwen.

„ Ten allen tijde was men te Pera voor drie plagen beducht, brand, pest en volksoproer. Thans staat ons ieder oogenblik te vreezen, dat deze drie plagen, welke ieder op zich zelve reeds zoo verschrikkelijk zijn, alle te gelijk over ons zullen komen. Doch wij worden door een' vierden geessel bedreigd, dien men voorheen niet kende, namelijk, door den hongersnood. De toevloed van troepen, wordt door het aankomen van korpsen uit Azie, dagelijks grooter, en wij loopen groot gevaar dat, in weerwil der pogingen, welke altijd te Konstantinopel worden aangewend om de magazijnen en pakhuizen wel voorzien te houden, de voorraad niettemin binnen weinig tijd zal uitgeput zijn. Van waar, immers, zal men zich, in de tegenwoordige omstandigheden, de hoeveelheid levensmiddelen verschaffen, welke voor de dagelijksche behoefte van eene menigte volks, welke alhier is bij een gehoopt, en nagenoeg een millioen menschen bedraagt, vereischt wordt? Wallachye en Moldavie, van waar men voorheen aanzienlijke hoeveelheden mondbehoeften trok, zijn thans verwoest, en de turksche korpsen, welke die provincien bezet houden, vernielen alles. Eene menigte kleine grieksche kapers, die in den Archipel kruisen, stremmen de toevoeren, welken men regelmatig uit Egypte ontving, ja snijden dezelven geheel af. Men kan even min op Odessa rekenen, en er loopt zelfs een gerucht, dat de Russen den uitvoer uit de havens van de Krim zouden willen verbieden.

„ Indien hier gebrek mogt komen aan de noodzakelijkste levensbehoeften, schijnt een oproer onvermijdelijk te zijn, en zoo het turksche gouvernement mogt worden omverre geworpen, zouden wij tot volkomene regeringloosheid vervallen, en wee dan allen den Christenen! Wie zoude hen in zulk eene crisis kunnen en willen beschermen? Wat zelfs zoude er van het korps diplomatiek zelve worden, ten minste indien hetzelve geene gelegenheid vond, om zich naar de zwarte zee in te schepen? Want er kan niet aan gedacht worden, dat men in zoodanig oogenblik het regt der volken zoude eerbiedigen.

„ Het spreekt van zelve dat, in den tegenwoordigen stand van zaken, alle handel en nijverheid volkomen stil staan; want wie zoude thans eenige onderneming durven wagen? Zoo lang de zaken dus blijven, kan men niemand aanraden eenige nieuwe verzendingen van koopmanschappen naar deze stad te doen. Men zou gevaar loopen van alles te verliezen, want er kunnen gebeurtenissen plaats grijpen, bij welken de koopman zich hoogstgelukkig zoude achten, zijn leven te kunnen redden. Er is niets verschrikkelijkers uit te denken, dan de onzekerheid, in welke wij thans leven.

(Het vervolg op den kant van deze bladz.)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 25 December.* Er loopt een gerucht dat Z. M. voornemens zoude zijn, in de maand Mei aanstaande, Schotland te gaan bezoeken.

— De heer *Ruff*, 's Konings boodschapper, is laatstleden Donderdag te Londen aangekomen, en heeft aan het bureau van buitenlandsche zaken depêches van St. Petersburg aangebragt.

— De laatste berigten uit Ierland zijn van den 20 dezer maand, en verre af van geruststellend te wezen. In de nabijheid van Limerick is, op licht klaren dag, en zelfs in het oogenblik, waarin de speciale commissie het doodvonnis uitsprak tegen de moordenaars van mevrouw *Tarranee*, een nieuwe moord gepleegd. Tot den 19 zijn elf beschuldigden ter dood veroordeeld en slechts twee vrijgesproken. In onderscheidene graafschappen ging men voort met vreesselijke bedreigingen aan te plakken.

— Het Amerikaansch dagblad *New-York American* behelst het volgende: „ In een artikel, het welk wij niet waardig geacht hebben, uit de *Pensacola Floridian* over te nemen, wordt gezegd, dat Groot-Brittannie en Rusland met Spanje in onderhandeling zouden zijn, om het koningrijk Mexico te koopen, en dat de eerstgenoemde mogendheid 15 millioenen sterling had geboden. Men berigt ons niet of deze koop voor beiden te zamen zoude geschieden, dan wel of deze mogendheden daarover tegen elkander opbieden, ofschoon men zegt, dat de afgevaardigden van Nieuw Spanje tegen elken verkoop geprotesteerd, en daarvan kennis aan Vera-Cruz gegeven hebben. Indien eene der groote mogendheden van Europa het, in de tegenwoordige tijden, uitvoerlijk mogt achten, eene natie van 5 of 6 millioenen, zonder hare toestemming, te koopen, welke waarde zoude men dan nog kunnen hechten aan eenen verkoop, die door *Ferdinand* en de Cortes mogt gedaan worden? Het regt van den Paus is, in de tegenwoordige omstandigheden, even goed, en men zoude hetzelve voor eenen spotprijs kunnen erlangen. Hij heeft dit vaste land reeds eenmaal weggegeven; en, daar de revolutionairen van Mexico zijne oppermagt erkennen, is het te vermoeden, dat zij veel eer bewilligen zouden, door hem afgestaan, dan door hunne oude spaansche souvereinen verkocht te worden. Wat hier ook van zijn moge, het is in allen gevalle het verkoopen der huid van den beer vóór dat de beer is doodgeschoten, en de engelsche en russische staatslieden zijn daar toe te slim, ofschoon er misschien elders kunnen gevonden worden, die slimmer zijn.

De fondsen waren gisteren: de 3 pct. gered. 76⅜; de 3 pct. gec. —; de 3½ pct. —; de 4 pct. gecons. 95⅜; actien der bank 235.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30 December.* De fransche dagbladen van den 27 dezer hebben niets belangrijks aangebragt. De fondsen waren den dag te voren: de 5 pct. gecons. 85 fr. 90 cent. Actien van de bank —

*** Heden overleed onze geliefde Zuster, Mejufvrouw ANNA ELISABETH VERLAEN, na eene sukkelende ziekte, in den ouderdom van ruim 63 jaren; wij geven van dit voor ons smertelijk verlies bij dezen kennis, met verzoek van Brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven.

J. H. VERLAEN,
Mede namens mijne overige Zusters.

'SHAGE,
22 December 1821.

*** Heden overleed alhier tot mij en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne veel geliefde Huisvrouw CATHARINA VAN BEEK, in den ouderdom van twee-en-tachtig jaren.

Lt. VAN DER VEEN.

'S GRAVENHAGE,
den 27 December 1821.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 29 December 1821.

Holland Werkelijke Schuld ...	2½ pCt.		46¼ a 47¼
——— Rest. Uitgest. dito ..		——	1 a 1⅛
——— Kansbiljetten		*f*	38½ a 39¼
Schuldbek. van het Sijndicaat.	1ste Serie		99 a 99¼
dito dito	2de	——	98 a 98½
Aandeelen in de Nederlandsche Bank met bijbetaling van 4 pCt. Interest.		*f*	1060 a 1070
Rusland	5	——	89¼ a 90¼
Weener Certificaten	2½	——	32¼ a 33
Napels ———	5	——	65¼ a 66
Spanje, bij *Hope* en *Comp.* Neg. 1805	5½	—	57 a 58¼
——— Negotiatie 1807........	5½	—	57½ a 58¼
——— Coupons, bij dito ... per stuk.			15 a 15½

*** Men zal ten overstaan van *THEODORUS WELBORN SCHEPMAN*, openbaar Notaris, Residerende te 's Gravenhage, op Donderdag den 17 Januarij 1822, des voormiddags ten 11 uren, ten Huize van *T. W. A. Pauwels*, Kastelein in de Herberg *de Prins*, buiten de Oospoort der stad Delft, publiek Veilen, en op Donderdag den 24 derzelver maand, des voormiddags ten 11 uren, aldaar publiek Verkoopen:

N°. 1. Een partij extra best zoo WEI- als HOOILAND; gelegen in de lage Polder van Papsoude onder de Jurisdictie van de Poorterij der stad Delft, groot omtrent 2 bunders 69 roeden en 67 ellen (3 morgen, 100 roeden), belend ten noorden *van der Gaag*, ten westen de Rotterdamsche Schie, ten zuiden de Galgmolensloot en ten westen het navolgende Perceel.

N°. 2. Een partij extra best zoo WEI als HOOILAND, gelegen achter het hier voren genoemde Perceel, in dezelve Polder van Papsoude, groot omtrent 2 bunders, 88 roeden en 69 ellen (3 morgen 234 roeden Rijnlandsche maat), belend ten noorden *L. Romyn*, ten oosten het vorig Perceel, ten zuiden *van der Maarl* en *van der Gaag*, en ten westen de Papsoudsche weg. Verongeldende de beide Perceelen te zamen voor 6 bunders en ruim 24 roeden, (7 morgen 200 roeden), en in de Directe Belastingen over 1821, aangeslagen tot *f* 48:50, en over 1820, in het Molengeld tot *f* 28:22 cents, en voor Sluisgelden tot *f* 18:70 cents.

Zijnde de voorschreve Landerijen verhuurd geweest tot Kersmis dezes jaars, aan *Cornelis Hamburg*, voor eene somma van *f* 200:„ vrij geld in het jaar; en kunnende bij het voldoen der Kooppenningen dadelijk worden aanvaard. Nader onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Schepman*, in de Raamstraat in 's Gravenhage.

*** Men is van meening, ten overstaan van den Notaris JAN VAN OORDE, in het openbaar ten Huize van *Herman Albregts*, te Voorschoten, District 's Gravenhage, op Woensdag den 30 Januarij 1822, te Veilen, en acht dagen daarna, zijnde Woensdag den 6 Februarij 1822, (beide des avonds ten vijf uren precies,) finaal te Verkoopen:

N°. 1. Een aanzienlijke en wel gelegen HOFSTEDE, genaamd *ALLERMANSGEEST*, voorzien van een extra ordinaire solide, propere en bijzonder logeable Heeren-Huizinge, met veelvuldige meest behangen Kamers en Apartementen, Keuken, Kelder, Provisie- en andere Kamers, Zolders, Uurwerk, verdere vereischte Offices en Commoditeiten; item ruim Koetshuis en Stalling voor elf Paarden, Hooizolder, Tuinmans-Woning, Biljart- en Mangelkamer; mitsgaders deszelfs wel aangelegde Plantagien, Bosschen, Boomgaarden, Vijvers, Goudvischkom en Beek, waaraan een fraai Salon, Moestuin, Orangerie, een Coupel, welke ruime Uitzigten is hebbende, en verdere Getimmertens, gelegen onder Voorschoten, drie quart uur gaans van de stad Leyden, aan de Straatweg, waarop de Huizinge over het Parterre Uitzigt is hebbende, te zamen groot ruim 9 morgen ouden maat, of omtrent 8 bunders.

N°. 2. Een HUISMANS WONING, genaamd *ALLERMANSGEEST*, met deszelfs Koestallinge en verdere Betimmeringen; alsmede een steene Coupel en Schouw tot overvaart aan de Vliet, met eenige partijen wel toegemaakt WEILAND, daaraan gelegen, groot 5 morgen ouden maat, of ruim 4 bunders, gelegen nabij het voorschreve Partij.

N°. 3. Een HUISMANS-WONING, met een Stalling voor 30 Koebeesten, Hooibergen en verdere Betimmeringen, Moestuin en Boomgaard, met diverse partijen extra wel toegemaakt zoo WEI- als HOOILAND, te zamen groot 32 morgen ouden maat, of omtrent 28 bunders, gelegen achter en ter zijde van het partij N°. 1.

En N°. 4. Een HUIS en ERVE, waarin de *Tappers Nering* word uitgeoefend, met een Tuin en Boomgaard, genaamd *ST. NICOLAAS*, staande en gelegen als voren, aan de Straatweg, nevens de St. Nicolaasbrug.

De voormelde Perceelen zullen te zien zijn, van den 13 Januarij 1822 tot den dag der finale Verkooping, 's Maandags en 's Woensdag, des voormiddags van elf tot des namiddags ten drie uren, mits voorzien zijnde van een Consent-biljet, door voorn. Notaris geteekend, welke te bekomen zijn te 's Gravenhage ten Kantore van den Solliciteur A. P. GLASER, op het Plein; te Leyden bij den Heer W. POTTUM, op het Rapenburg, alsmede ten Kantoren van gemelde Notaris te Voorschoten, alwaar de bewijzen van Eigendom en Veil-Conditien acht dagen voor de Veiling tot den dag der finale Toewijzing ter visie zullen leggen, des voormiddags van tien tot twaalf uren.

*** Belanghebbende worden hiermede verwittigd, dat de benaming der Buitenplaats het Huis *Leeuwestein*, onder Voorburg, door de Eigenaarsters thans verandert is, en tot opschrift heeft: het Huis WILHELMINENBURG, Brieven, Pakken of Boodschappen aan de Freules *Reede van Ginkel*, of aan personen bij Hun Hoog Ed. gelogeert, gerigt, tijdens dat dezelven zich op gemeld Buiten bevinden, gelieven men onder bovenstaande benaming te adresseren.

*** *J. JAUPIN*, in de Hoogstraat, heeft de eer de Dames te prevenieren, dat ten zijne Huize wordt gewasschen Merinosse Tissus de Lijon, Gaze of andere Schwals, van welken aard dezelve mogten zijn, als nieuw, ook zijn bij hem te bekomen Boufantes, wascht en maakt dezelve op, ook Witte Satijne Schoenen en Handschoenen. Recommandeert zich in ieders gunst en recommandatie.

*** *TE HUUR*, met 1 *Mei* 1822, een kapitaal HUIS, voorzien van vele en ruime Vertrekken, staande en gelegen op het Plein te 's Gravenhage. Te bevragen bij *P. Mouton*, Mr. Timmerdam, in het Lange Voorhout aldaar.

*** *UIT DE HAND TE KOOP:* Een suficient en wel ter Neering staande HUIS en ERVE alhier, waarin Slijterij en Tapperij met goed succes wordt uitgeoefend, en ingerigt is tot het bedrijven van onderscheidene Affaires, met Biljard en verdere tot die Affaire behorende Goederen; kunnende met Mei 1822 worden aanvaard. Te bevragen bij den Notaris LEESBERGEN, op de Prinsegracht te 's Hage.

*** De ondergeteekende, houder van het Algemeen HUUR- en VERHUUR KANTOOR te 's Hage, op het Spui wijk Q, n°. 48, roept bij deze op alle fatzoenlijke Dienstboden, van goede getuigen voorzien, tot het verkrijgen van plaatsen terstond of met Februarij of Mei aanstaande; biet zich ook aan de voortdurende gunst zijner kalanten, zoo hier als in andere Steden. *Brieven franco.*

A. NEERING.

*** De JUBELZANG, bij de viering van het *vijf-en-twintig jarig bestaan* van het *'s Gravenhaagsch Departement* der *Maatschappij* TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, op den 16 November 1821; uitgesproken door Mr. JACOB CAREL VAN DE KASTEELE, is gedrukt en te bekomen bij de GEBROEDERS VAN CLEEF, *Boekverkopers* in *'s Gravenhage* en te *Amsterdam*, à 27½ cents.

⁂ In het Regthuis te Rijswijk, kanton Voorburg, Arrondissement Rotterdam, zal achtervolgens verleende autorisatie door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende in 's Gravenhage, in tegenwoordigheid van den Heere Vrederegter van het voormelde Kanton, ten overstaan van den Notaris WILLEM VAN DEN BERGH, residerende in 's Gravenhage, op Woensdag den 2 Januarij 1822, des avonds ten 5 uren, in het openbaar worden Geveild, en op Woensdag den 9 dito, insgelijks des avonds ten 5 uren, finaal worden Verkocht:

Een HUIS en ERVE, staande en gelegen in het midden van den Dorpe van Rijswijk, sectie A, n°. 59, Verponding n°. 30, geapproprieerd tot twee afzonderlijke Woningen, en zijnde zeer geschikt tot het doen van Affaire.

Breeder bij geaffigeerde Biljetten omschreven, meerdere onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris in 's Gravenhage voornoemd.

NB. De Gezamentlijke KLAPWAKERS van den Haag, verzoeken vriendelijk aan alle Heeren, Mevrouwen, Burgers en Ingezetenen van den Haag, dat zij zoo goed willen zijn, geen Nieuwe-Jaarsgiften te geven, als aan Klapwakers die met de Bos omgaan daar de Klapwaker op staat, om reden dat er voorleden jaar Lieden geweest zijn die de stoutheid hebben gehad om de giften op de Wakers haar naam op te halen.

⁂ De ondergeteekende adverteert, dat hij op heden uit de Fabriek van den Heer S. J. VAN COEVERDEN te Groningen, heeft ontvangen een aanzienlijke partij van de zoo zeer gerenomeerde GEGOTENE KAARSEN, (en dezelve door de goedkoopte van het smeer) tot een veel verminderde prijs kan uitverkoopen: als een Pakje nagenoeg 2½ ℔ Nederlandsch op 5 ℔ oud gewigt, à *f* 1:75 cents (of 35 stuivers) zijnde het vijfde gedeelte van een pakje 35 cents (of 7 stuivers). De winkels zullen een behoorlijk rabbat genieten.

NB. Dezelve debiteert ook Wassche Kaarsen tot civiele prijzen.

's Hage, den 24 December 1821. **J. F. DE MEIJIER**, *Spuistraat*, *S.* N°. 32.

⁂ Men is van meening, ten overstaan van den Notaris *CAREL VAN HULST*, en Getuigen, op Maandag, den 14 Januarij 1821, des avonds ten vijf uren, in den Nieuwen Doelen, in 's Gravenhage, publiek te Veilen, en op Donderdag, den 17 dito, des avonds ten zeven uren, finaal te Verkoopen:

Eerstelijk: Een proper, hecht, sterk en wel doortimmerd HUIS en ERVE, bevattende vier zoo boven- als beneden Kamers, van alle gemakken voorzien, goede Keuken, ruime Zolder en zeer goede Kelder, benevens al hetgeen, wat tot eene goede Burgerwoning wordt vereischt, staande en gelegen in deze Stad, aan de oostzijde van de Korte Hoog- of zoogenaamde Dronkemansstraat, wijk D, numero 407, Verponding numero 402; zijnde aangeslagen in het middel der directe belastingen, over dezen jare 1821, als gebouwd Eigendom, tot *f* 27—90 c. en voor Deuren en Vensters *f* 5—90 c.

Ten tweeden: Een hecht, sterk HUIS en ERVE, mede bevattende vier zeer goede Kamers, Keuken, Kelder, Zolder, ruime Plaats, benevens alle vereischtens, welken tot eene goede woning behooren, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Bagijnestraat, alhier in 's Gravenhage, wijk Q, numero 295, Verponding numero 274; zijnde dit perceel aangeslagen als voren, wegens gebouwd Eigendom, tot *f* 26—36½, en voor Deuren en Vensters *f* 6—66½.

De gemelde percelen kunnen bij het betalen der Kooppenningen, op den 1 Mei 1822, worden aanvaard, en gezien des Dingsdags en Donderdags van ieder week voor de Verkooping, des morgens van tien tot een uur, en daarvan nadere informatie worden bekomen, ten Kantore van voornoemden Notaris, wonende in de Hartogstraat, wijk I, numero 305, te 's Gravenhage voornoemd.

⁂ *UIT DE HAND TE KOOP:* Een HUIS en TUIN, staande op een der volkrijkste standen van den Haag: Nadere informatie bij A. NEERING, op het Spui, wijk Q, n°. 48.

⁂ De Heeren HOPE en COMP., adverteren dat, op primo Januarij 1822, en volgende dagen, ten Kantore van den Kassier A. DE HAAS, zal gevaceerd worden, ter betaling der alsdan verschenen INTEREST-COUPONS, van de OBLIGATIEN, der Russische Keizerlijke Negotiatien, te hunnen Kantore gedaan.

De Heeren HOPE en COMP., adverteren dat, met Woensdag den 2 Januarij 1822, en vervolgens des Maandags en Dingsdags van iedere week, te hunnen Kantore, zal worden gevaceerd tot het Converteren van de op den eersten Januarij aanstaande vervallene INTEREST-COUPONS der Keizerlijke Koninklijke Oostenrijksche Negotiatien à 3½ pCt., La. A. à 4 pCt., La. B. à 4 pCt., La. C. à 4 pCt., La. D. à 4 pCt., La. rood à 4½ pCt. en La. B. B. à 5 pCt., door tusschenkomst der Heeren GOLL en COMP., alhier gedaan; alsmede ter conversie der op primo Januarij vervallene INTEREST-COUPONS, der Suplimentaire Obligatien La. G. en O. Alles op den gewonen voet en wijze, zoo als in vroegere kennisgevingen staat vermeld.

De Heeren HOPE en COMP., adverteren, dat met primo Januarij 1822 en volgende dagen, ten Kantore van den Kassier A. DE HAAS, zal gevaceerd worden ter betaling, der alsdan verschenen Interest-Coupons, ieder groot *f* 55:-, der twee Negotiatien, ten lasten het Koningrijk Spanje, ten hunne Kantore gedaan; alsmede tot de voldoening van één jaar Interest, à *f* 35:-, op iedere Obligatie, als dan verschenen, op alle de Negotiatien, door den Heer N. D'ECHENIQUE gedaan, en zulks tegen inlevering der Obligatien, aanteekening op dezelve, en tegen behoorlijke gezegelde kwitantien door de Houders der Obligatien af te geven, van de navolgende inhoud:

Ontvangen van de Heeren HOPE en COMP., de somma van , voor één jaar Interest,
over stuks Spaansche Obligatien, van de Negotiatie van zijnde N°.
Amsterdam, 1822.

Moetende in deze Kwitantien de Nummers der Obligatien naauwkeurig en naar volg orde gerangschikt worden ingevult.

⁂ N. en J. en R. VAN STAPHORST adverteren, dat de COUPONS van de ASSOCIATIEN over Onafgeloste Oude 6 pct. en Deferred AMERIKAANSCHE FONDSEN, in den Jaren 1805 en 1807 gedaan, welke op Primo Januarij 1822 Vervallen, zullen betaald worden, ten Kantore van de ASSOCIATIE-CASSA, te Amsterdam, met *f* 55:-; alsmede dat te hunnen Kantore, na Primo Januarij, dagelijks (behalve des Zaturdags) op denzelfden voet, als bij vorige Advertentien gemeld, zal worden gevaceerd ter AFLOSSING van **NEGEN AANDEELEN** van bovengemelde Associatien, ieder met *f* 985:-:- en wel:

5 *Aandeelen van de Associatie van A°.* 1805, zijnde:
N°. 270. 628. 747. 1071 en 1267 en
4 *Aandeelen van de Associatie van A°.* 1807, zijnde:
N°. 587. 771. 1386. en 1835.

⁂ N. en J. en R. VAN STAPHORST adverteren, dat de COUPONS van de NEGOTIATIE op AMERIKAANSCHE FONDSEN, in dato Primo Januarij 1791, ten Kantore van N. en J. VAN STAPHORST en HUBBARD gedaan, welke op Primo Januarij 1822 Vervallen, zullen betaald worden ten Kantore van de ASSOCIATIE-CASSA, te Amsterdam, met *f* 15:-:-.

⁂ Wordt geadverteerd aan de Houders der Acten van Aandeel in een Kusting op de Plantagiën *PEROU*, *LIBANON* en *LA NOUVELLE ESPERANCE*, als mede op de Plantagie *METZORG*, alle gelegen in de Kolonie van Surinamen, dat er in 's Hage, ten overstaan van den Notaris J. W. VAN ALPHEN en Getuigen, in de maand December 1821 zijn uitgeloot een-en-veertig acten van Aandeel, ieder à *f* 1000, zijnde de navolgende nummers, als: N°. 141. 106. 271. 98. 182. 66. 152. 210. 259. 133. 71. 61. 100. 34. 234. 290. 294. 255. 289. 270. 287. 68. 224. 268. 169. 162. 159. 70. 56. 76. 51. 230. 281. 163. 263. 286. 308. 200. 288. 214 en 188, dat tot de aflossing van voorschreven uitgeloten 41 Acten van Aandeel, met bij betaling van een jaar interessen, à 6 pCt., tegens intrekking van dezelve Acte van Aandeel en daarbij behoorende Coupons, (waarop daar na geene verdere Intressen zullen worden betaald) zal worden gevaceerd ten Kantore van de Heeren LOUIS BIENFAIT en ZOON te Amsterdam op den 2 Januarij 1822, en vervolgens alle Woensdagen, als mede tot de betaling van een jaar intrest à 6 pCt. der niet uitgelootenen Acte van Aandeel op voorschreven Kusting gevestigt, tegen intrekking van de Coupon die als dan verschijnen.

⁂ Men is van meening ten overstaan van *CASPARUS KRIEGER*, openbaar Notaris, residerende in 's Gravenhage, in den Nieuwen Doelen aldaar, ter Kamer der Notarissen, op Maandag den 7 Januarij 1822, des namiddags ten 5 uren, te Veilen, en op Donderdag den 10 dito, des avonds ten 7 uren, te Verkoopen:

N°. 1. Een hecht, sterk en voor een groot gedeelte onlangs vernieuwd HUIS en ERVE, bevattende vijf zoo boven- als Beneden-Kamers, alle fraaij behangen en van vele gemakken voorzien, twee vertrekken voor Bedienden, ruime Zolder, goede Keuken, dubbelde Kelder en al hetgeen verder tot een welgeconditioneerd Huis behoord, staande en gelegen aan de zuidzijde van den Nieuwen Uitleg, op den hoek van de Jenneverstraat, in de nabijheid van het Bosch te 's Gravenhage, wijk I, n°. 103, V. n°. 103; aangeslagen in de directe belastingen over A°. 1821, als gebouwd Eigendom met *f* 52:73, en wegens Deuren en Vensters met *f* 10:36, en verhuurd tot ultimo October 1822, voor *f* 500:- in het jaar; kunnende tweemaal 's weeks, des Maandags en Donderdags middags van 12 tot 2 uren, na voorafgaande beletvraging, worden bezigtigd. N°. 2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Zuilingstraat te 's Gravenhage, wijk D, n°. 75, V. n°. 71, aangeslagen als voren met *f* 11:82 en *f* 2:96, en Verhuurd tot ultimo April 1822, voor *f* 1:65 's weeks. N°. 3. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen nevens het vorige, wijk D, n°. 76, V. n°. 72, aangeslagen als voren met *f* 10:02 en *f* 2:96, en Verhuurd tot ultimo April 1822, voor *f* 1:40 's weeks, en N°. 4. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen nevens het vorige, wijk D, n°. 77, V. n°. 73, aangeslagen als voren met *f* 12:34 en *f* 2:96, en Verhuurd tot ultimo April 1822 voor *f* 1:65 's weeks, de drie laatstgem. perceelen, die dagelijks kunnen worden bezigtigd, zullen bij de gunning eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineert worden afgeslagen. En zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris, alwaar acht dagen voor de Veiling en bewijzen van Eigendom en de voorwaarden der Verkooping, er lezing zullen leggen.

⁂ Men is meening, ten overstaan van *CASPARUS KRIEGER*, openbaar Notaris in 's Gravenhage, in den Nieuwen Doelen aldaar, ter Kamer der Notarissen, op Maandag den 14 Januarij 1822, des namiddags ten 5 uren te Veilen, en op Donderdag den 17 dito, des avonds ten 7 uren te Verkoopen:

Een HUIS en ERVE, zeer geschikt tot het houden van eene Tapperij, die in hetzelve sedert vele jaren wordt geëxerceert, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Sterling- of Casuariestraat in 's Gravenhage, wijk K, n°. 283, verpond. n°. 250. Aangeslagen in de Directe Belastingen over het jaar 1821, als Gebouwd Eigendom met *f* 26:40, en wegens Deuren en Vensters met *f* 3:70; Kunnende met 1°. Mei 1822 worden aanvaard en tweemaal 's weeks, des Dingsdags en Donderdags voormiddags van 11 tot 2 uren worden bezigtigd. En zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar 8 dagen vóór de Veiling, de Bewijzen van Eigendom en Voorwaarden der Verkooping ter lezing zullen leggen.

⁂ Men is van meening, na verleende autorisatie van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende in 's Gravenhage, door den Notaris *J. VAN DE WATERING*, als daartoe bij welgemelde Regtbank benoemd, ten overstaan van Mijnheer den Vrederegter van het kanton n°. 4 van 's Gravenhage, op Maandag den 7 Januarij 1822, in den Nieuwen Doelen aldaar, des namiddags ten vijf uren, publiek te Veilen, en op Donderdag daaraanvolgende, den 10 dito, des avonds ten zeven uren, finaal te Verkoopen:

De navolgende HUIZEN en ERVEN, alle staande en gelegen aan de zuidzijde van de Zuid-Oost-Buiten-Cingel van 's Gravenhage, wijk M, als:

N°. 1. Een hecht sterk HUIS en ERVE, n°. 435.
2. Een BLOK HUIZEN en ERVEN, bestaande in een zeer ter Nering staande Huis voor aan straat, en drie Huizen daar achter, hun uit- en doorgang hebbende, door een Poort, genaamd *de Zand-* of *Dragonders Poort*, n°. 425, 426, 427 en 428.
3. Een ter Nering staande HUIS en ERVE, met een Huis daar achter, in een gemeene Poort, n°. 365 en 366.
4. Een HUIS en ERVE, n°. 438.
5. Een HUIS en ERVE, n°. 439.
6. Een HUIS en ERVE, n°. 440.

De navolgende HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen aan de oostzijde van de Zuid-Oost-Buiten-Cingel van 's Gravenhage, mede wijk M, als:

7. Een HUIS en ERVE, n°. 480.
8. Een HUIS en ERVE, n°. 481.

De navolgende HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen aan de noordzijde van de Zuid-Binnen-Cingel van 's Gravenhage, wijk L, als:

9. Een hecht sterk HUIS en ERVE, n°. 355.
En 10. Een hecht sterk HUIS en ERVE, n°. 356.

Van de partij n°. 2 zal het Huis voor aan straat en de drie in de Poort ieder afzonderlijk worden Geveild en bij de Gunning eerst afzonderlijk en daar na gecombineerd worden afgeslagen. De partijen n°. 7 en 8 zal bij de Gunning insgelijks eerst separaat en daar na gecombineerd worden afgeslagen, gelijk ook de partijen n°. 9 en 10.

Alles breeder bij geaffigeerde biljetten omschreven. En kunnende alle met primo Mei 1822 worden aanvaard.

Nadere onderrigting te bekomen, bewijzen van eigendom, memorie van lasten en koopsvoorwaarden [illegible] lezen ten Kantore van voornoemden Notaris *van de Watering*, in de Harderstraat, wijk T, n°. 205.

⁂ KOMMISSARISSEN belast met de directie over den bestraten BINNENWEG van RYSWYK nabij LEYDEN, adverteren aan de Deelnemers in de NEGOTIATIE tot vinding der kosten van dezelve, dat gedurende de *maanden Januarij en Februarij* 1822, *des Woensdags namiddags van drie tot vijf uren*, ten Huize van den Heer H. SWAAN, op de Amsterdamsche Veerkade, wijk O, n°. 101 in 's Gravenhage, zal worden gevaceerd, ter betaling van *vijf en-twintig Guldens* per Aandeel in de gemelde Negotiatie, tegen intrekking der Coupon, verscheinende 1 *Januarij* 1822, mitsgaders ter aflossing van het Aandeel N°. 96, op den 28 December 1821 daartoe uitgeloot.

GEDRUKT BIJ HET BUREAU DER 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.